

УДК 371.261:378.4:61

МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ ГАЛУЗЕВОГО РЕЙТИНГУ ТА ЙОГО ПОКАЗНИКІВ

М. С. Осійчук¹, О. П. Волосовець¹, І. Є. Булах²

¹Міністерство охорони здоров'я України

²Центр тестування професійної компетентності фахівців при МОЗ України

METHOD OF DETERMINING THE RATING SECTORAL AND ITS INDICATORS

M. S. Osiychuk¹, O. P. Volosovets¹, I. Ye. Bulakh²

¹Ministry of Public Health of Ukraine

²Test Center Professional Competence of Experts at the Ministry of Public Health of Ukraine

У статті викладено методику визначення галузевого рейтингу та його показників.
The article describes the method of determining the rating sectoral and its indicators.

Вступ. У 2013 році Міністерством охорони здоров'я України (далі – МОЗ України) розпочато апробацію галузевого рейтингу діяльності вищих навчальних закладів IV рівня акредитації, закладів післядипломної освіти МОЗ України (далі – ВНЗ) за основними напрямками роботи за календарний рік.

Система галузевого рейтингового оцінювання є складовою галузевого моніторингу діяльності вищих навчальних закладів, що здійснюють підготовку фахівців за спеціальностями галузей знань “Медицина” та “Фармація” на додипломному та післядипломному етапах, за відповідними рейтинговими показниками.

Основна частина. Рейтингові показники затверджені та введені у дію наказом МОЗ України № 1000 від 22 листопада 2013 року “Про рейтингове оцінювання діяльності вищих навчальних закладів IV рівня акредитації та закладів післядипломної освіти МОЗ України”. Наказом визначені 40 рейтингових показників діяльності ВНЗ, які згруповані за 8 окремими розділами: навчально-методична робота; наукова діяльність; кадрова політика; міжнародне, державне та галузеве визнання роботи; виховна робота; лікувальна робота; матеріально-технічне забезпечення; фінансова і господарська діяльність, а також затверджені Методичні рекомендації щодо комплексної оцінки діяльності вищих навчальних закладів IV рівня акредитації, закладів післядипломної освіти МОЗ України за показниками для визначення галузевого рейтингу [2].

Зауважимо, що перший галузевий рейтинг ВНЗ був здійснений МОЗ України у 2001 році¹.

Для визначення показників галузевого рейтингу у 2013 році було здійснено вивчення та порівняння діючих національних та міжнародних рейтингових оцінок діяльності ВНЗ, зокрема рейтингу ЮНЕСКО “ТОП-200 Україна”, національної системи рейтингового оцінювання діяльності ВНЗ, яку створено Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України, та Галузевого рейтингу МОЗ України 2001 року. Порівняльна таблиця представлена нижче (табл. 1).

Результати порівняльного аналізу засвідчують, що всі рейтингові системи діяльності ВНЗ містять різну кількість універсальних критеріїв, які можна зіставити між собою. Разом з тим, лише Галузевий рейтинг ВНЗ МОЗ України містить ті показники, які є специфічними для системи вищої медичної освіти. Саме тому цей рейтинг може надати інформацію про результати оцінки різних аспектів діяльності ВНЗ з урахуванням специфіки галузі.

На основі здійсненого порівняльного аналізу було підготовлено проект галузевого рейтингу ВНЗ за показниками діяльності, який представлений та обговорений на нараді ректорів вищих медичних (фармацевтичного) навчальних закладів IV рівня акредитації та закладів післядипломної освіти МОЗ України 02 вересня 2013 року.

Обов'язки щодо визначення галузевого рейтингу відповідно до затверджених рейтингових показників та методики їх обрахування відповідно до підpunkту 2.1 пункту 2 вказаного вище наказу було покладено на Департамент роботи з персоналом, освіти та науки МОЗ України та Державну організацію “Центр тес-

¹Наказ МОЗ України № 201 від 03.06.2002 р. “Про проведення державного рейтингу за результатами діяльності вищих медичних (фармацевтичного) навчальних закладів III–IV рівнів акредитації та закладів післядипломної освіти у 2001/2002 навчальному році”

Таблиця 1. Порівняльний аналіз рейтингів ВНЗ за критеріями ранжування

Галуzeвий рейтинг ВНЗ МОЗ України 2001 року		Рейтинг МОН України		Рейтинг “ТОП-200 Україна”	
Критерій	К-сть	Критерій	К-сть	Критерій	К-сть
Міжнародне, державне та галуzeве визнання роботи	8	Міжнародна активність	30	Міжнародне визнання	11
Навчально-методична робота	9	Якість контингенту студентів	33	Якість навчання	6
Кадрова політика	8	Якість науково-педагогічного персоналу	26	Якість науково-педагогічного потенціалу	6
Наукова діяльність	9	Якість наукової та науково-технічної діяльності	25		
Фінансова і господарська діяльність	7				
Матеріально-технічне забезпечення	7	Ресурсне забезпечення	15		
Лікувальна робота	5				
Виховна робота	7				

тування професійної компетентності фахівців з вищою освітою напрямів підготовки “Медицина” і “Фармація” при МОЗ України” (далі – Центр тестування).

Збір та обробку даних (показників та матеріалів, що подаються разом із показниками), поданих ВНЗ IV рівня акредитації та закладами післядипломної освіти МОЗ України, було проведено Центром тестування.

Для здійснення рейтингової оцінки діяльності ВНЗ було створено базу даних, яка дозволяє автоматизувати розрахунок величин показників за відповідними формулами, визначених у Методичних рекомендаціях [2].

З метою уніфікації форм подачі даних (показників та матеріалів, що подаються разом із показниками) для визначення галуzeвого рейтингу були сформовані зразки таблиць до пунктів 1 – 63 додатка 5 наказу МОЗ України № 1000 від 22.11.2013 р. та викладено на офіційному сайті Центру тестування – testcentr.org.ua.

Перед введенням даних для подальшого обрахування було здійснено перевірку достовірності даних (верифікація) за зовнішніми офіційними та іншими джерелами інформації.

Так, показник “Число виданих за звітний рік підручників з грифом МОН України, МОЗ України та ЦМК МОЗ України на 100 посад професорсько-викладацького складу (далі – ПВС), у тому числі англійською

мовою” перевірявся згідно з поданими копіями завірених сторінок, які містять інформацію про назву, гриф та рік видання підручника. У випадку відсутності сторінок, що містили таку інформацію, було здійснено перевірку вихідних даних підручників на веб-сайтах видавництва.

Показник “Індекс Хірша (h-індекс) ВНЗ МОЗ України за показниками наукометричної бази даних Scopus Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського” перевірявся згідно з даними наукометричної бази даних Scopus Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського станом на 27.01.2014 р. (офіційний сайт: http://jsi.net.ua/scopus/ratings_uni/).

Показник “Відсоток забезпечення сучасними підручниками (виданими за останні 5 років) на 1 суб’єкта навчання” перевірявся відповідно до даних, наданих Державною установою “Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України” (далі – ЦМК) щодо забезпеченості підручниками студентів ВНЗ МОЗ України станом на 01.09.2013 р. (на підставі поданих звітів ВНЗ МОЗ України до ЦМК МОЗ України).

Під час аналізу даних були виявлені показники, які в результаті їх обрахування давали не об’єктивну оцінку (“вискакуючі” варіанти). Це зумовило проведення валідації та гомогенізації таких показників (табл. 2).

Таблиця 2. Методи валідації показників Галуzeвого рейтингу

Назва показника Галуzeвого рейтингу	Метод валідації
1	2
Навчально-методична робота	
1. Число виданих за звітний рік підручників з грифом МОН України, МОЗ України та ЦМК МОЗ України на 100 ПВС, у тому числі англійською мовою	Перевірено копії поданих ВНЗ МОЗ України та закладами післядипломної освіти МОЗ України завірених титульних сторінок та сторінок, що містять інформацію про гриф виданих підручників. У випадку відсутності сторінок, що містять інформацію про гриф чи рік видання, здійснено перевірку вихідних даних підручника на веб-сайті видавництва

Продовження табл. 2

1	2
2. Кількість суб'єктів навчання ВНЗ МОЗ України та закладів післядипломної освіти МОЗ України, які не склали ліцензійні інтегровані іспити (“Крок-1”, “Крок-2”, “Крок-3”)	Інформація введена до бази даних відповідно до наданих Центром тестування звітних форм за результатами складання ліцензійних іспитів. Показник був унормований не на 100 суб'єктів навчання, а на кількість студентів, які <u>складали дані іспити</u>
3. Кількість суб'єктів навчання ВНЗ МОЗ України – іноземних громадян, які не склали ліцензійний інтегрований іспит “Крок-2”	Інформація введена до бази даних відповідно до наданих Центром тестування звітних форм за результатами складання ліцензійних іспитів. Показник був унормований не на 100 суб'єктів навчання, а на кількість студентів, які <u>складали дані іспити</u> . Даний показник був <u>виключений</u> з розділу “Навчально-методична робота” <u>для закладів післядипломної освіти МОЗ України у зв'язку з відсутністю даного іспиту у цих закладах</u>
4. Відсоток випускників, які отримали дипломи з відзнакою (у тому числі іноземних громадян)	Даний показник був <u>виключений</u> з розділу “Навчально-методична робота” у зв'язку з тим, що при його обрахуванні була отримана <u>не об'єктивна оцінка даних</u> . Зокрема, у ХМАПО та ЗМАПО цей показник становить 100 %: у ХМАПО 6 з 6-ти випускників-магістрів отримали диплом з відзнакою, у ЗМАПО 5 з 5-ти випускників-магістрів отримали диплом з відзнакою
5. Кількість студентів та інших суб'єктів навчання закладу, які стали призерами студентських міжнародних та державних предметних олімпіад, міжвузівських конференцій студентів та молодих вчених, на 100 осіб, які навчаються	Дані перевірено згідно з матеріалами, поданими ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України у таблиці до п. 5 матеріалів, що подаються разом із показниками для визначення галузевого рейтингу
Наукова діяльність	
1. Отримано патентів на винахід на 100 посад ПВС	Дані перевірено згідно з матеріалами, поданими ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України у таблиці до п. 13 матеріалів, що подаються разом із показниками для визначення галузевого рейтингу
2. Число затверджених Департаментом атестації кадрів МОН України (далі – ДАК України) кандидатських та докторських дисертацій працівникам, аспірантам та пошукачам ВНЗ МОЗ України на 100 посад ПВС	Дані перевірено згідно з матеріалами, поданими ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України у таблиці до п. 14, п. 15 матеріалів, що подаються разом із показниками для визначення галузевого рейтингу
3. Число опублікованих статей у зарубіжних наукових виданнях на 100 посад ПВС	Дані перевірено згідно з матеріалами, поданими ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України у таблиці до п. 16 матеріалів, що подаються разом із показниками для визначення галузевого рейтингу. Враховувались дані, щодо опублікованих статей обсягом не менш ніж на 4 сторінки, згідно з діючими вимогами
4. Індекс Хірша (h-індекс) ВНЗ МОЗ України за показниками наукометричної бази даних Scopus Національної бібліотеки ім. В. І. Вернадського	Інформація введена згідно з матеріалами, поданими ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України, та перевірена за показниками наукометричної бази даних Scopus Національної бібліотеки ім. В. І. Вернадського станом на 27.01.2014 р. (офіційний сайт: http://jsi.net.ua/scopus/ratings_uni/)
5. Число госпрозрахункових наукових тем, що виконується у ВНЗ МОЗ України на 100 посад ПВС	Дані перевірено згідно з матеріалами, поданими ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України у таблиці до п. 20 матеріалів, що подаються разом із показниками для визначення галузевого рейтингу

Продовження табл. 2

1	2
Кадрова політика	
1. Число професорів, які працюють у закладі за основним місцем роботи, на 100 осіб ПВС	Всі дані щодо розділу “Кадрова політика” подані ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України у таблицях до п. 21–25 (згідно зі штатним формуляром). Враховуючи наявність у закладах післядипломної освіти МОЗ України лише дисциплін професійного та практичного циклу підготовки, <u>для забезпечення гомогенності показників у закладах післядипломної освіти та ВНЗ МОЗ України було введено коригуючі коефіцієнти</u> відповідно до кількості навчальних годин згідно з діючим навчальним планом за циклами підготовки: гуманітарний і соціально-економічний, природничо-науковий, професійний та практичний
2. Число доцентів, які працюють у закладі за основним місцем роботи, на 100 осіб ПВС	
3. Питома вага осіб – кандидатів та докторів наук, які не досягли пенсійного віку, серед осіб ПВС	
4. Питома вага осіб – викладачів без наукового ступеня, які працюють більше трьох років, серед осіб ПВС	
5. Питома вага випускних кафедр, які очолюються особами без наукового ступеня доктора наук	Дані введено згідно з матеріалами, поданими ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України у таблиці до п. 27 – 29 до матеріалів, що подаються разом із показниками для визначення галузевого рейтингу
Міжнародне, державне та галузеве визнання роботи	
1. Число осіб, яким за звітний період присвоєно звання заслужених діячів та працівників, присуджено державні премії України, іменні премії Національної академії медичних наук України (далі – НАМН України) чи Національної академії наук України (далі – НАН України), обраних до державних академій (НАН України, НАМН України, Національної академії педагогічних наук України), на 100 посад ПВС	Дані введено згідно з матеріалами, поданими ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України у таблиці до п. 30 матеріалів, що подаються разом із показниками для визначення галузевого рейтингу
2. Число отриманих ВНЗ МОЗ України нагород та відзнак на міжнародних і державних освітянських виставках, на 100 посад ПВС	Дані введено згідно з матеріалами, поданими ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України у таблиці до п. 31, п. 32 матеріалів, що подаються разом із показниками для визначення галузевого рейтингу
3. Кількість іноземних закладів-партнерів, з якими ВНЗ МОЗ України укладено офіційні угоди про співпрацю у сфері освітньої та наукової діяльності, на 100 посад ПВС	Дані введено згідно з матеріалами, поданими ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України у таблиці до п. 33 матеріалів, що подаються разом із показниками для визначення галузевого рейтингу
4. Число науково-педагогічних працівників, студентів та аспірантів ВНЗ МОЗ України, направлених за кордон на навчання або стажування відповідно до програм двостороннього та багатостороннього міжнародного обміну, на 100 осіб, які навчаються	Дані введено згідно з матеріалами, поданими ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України у таблиці до п. 34 матеріалів, що подаються разом із показниками для визначення галузевого рейтингу. Під час валідизації даних враховувалась кількість науково-педагогічних працівників, студентів та аспірантів ВНЗ та закладів післядипломної освіти МОЗ України, <u>направлених за кордон виключно на навчання або стажування</u>
5. Чисельність науково-педагогічних працівників ВНЗ МОЗ України, які є членами науково-методичних комісій, координаційних рад МОН України, МОЗ України та експертних комісій ДАК України, на 100 посад ПВС	Дані введено згідно з матеріалами, поданими ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України у таблиці до п. 35 матеріалів, що подаються разом із показниками для визначення галузевого рейтингу
Виховна робота	
1. Чисельність студентів-призерів спортивних змагань (Олімпійські ігри, чемпіонати світу, Європи, Всесвітні універсиади, чемпіонати світу та Європи серед студентів, чемпіонати України, універсиади України, студентські олімпіади серед студентів) на 100 осіб, які навчаються	Дані введено згідно з матеріалами, поданими ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України у таблиці до п. 36 матеріалів, що подаються разом із показниками для визначення галузевого рейтингу. Під час валідизації даних враховувалась кількість спортивних змагань міжнародного, всеукраїнського та обласного рівнів

Продовження табл. 2

1	2
2. Кількість заходів, проведених за участі студентів – учасників волонтерського руху, на 100 осіб, що навчаються	Дані введено згідно з матеріалами, поданими ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України у таблиці до п. 38 матеріалів, що подаються разом із показниками для визначення галузевого рейтингу
3. Чисельність студентів-призерів мистецьких та творчих конкурсів, змагань КВК, проведених на рівні міста та області, на 100 осіб, які навчаються	Дані введено згідно з матеріалами, поданими ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України у таблиці до п. 39, п. 40 матеріалів, що подаються разом із показниками для визначення галузевого рейтингу. Під час валідації даних враховувалась кількість студентів-призерів мистецьких та творчих конкурсів, змагань КВК <u>не нижче міського та обласного рівнів</u>
4. Число пропущених без поважних причин академічних годин лекцій, практичних та семінарських занять на 100 осіб, які навчаються	Дані введено згідно з матеріалами, поданими ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України у таблиці до п. 41 до матеріалів, що подаються разом із показниками для визначення галузевого рейтингу
5. Кількість проведених заходів, присвячених знаменним подіям, національно-культурним традиціям, провідним вченим, політичним діячам, пам'ятним подіям закладу, на 100 осіб денної форми навчання	Дані введено згідно з матеріалами, поданими ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України у таблиці до п. 42 матеріалів, що подаються разом із показниками для визначення галузевого рейтингу
Лікувальна робота	
1. Кількість університетських клінік, які є у складі ВНЗ МОЗ України	Дані введено згідно з матеріалами, поданими ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України у таблиці до п. 42 матеріалів, що подаються разом із показниками для визначення галузевого рейтингу
2. Кількість оперативних втручань, проведених науково-педагогічними працівниками клінічних кафедр, де проводяться оперативні втручання	Дані введено згідно з матеріалами, поданими ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України у таблиці до п. 45 матеріалів, що подаються разом із показниками для визначення галузевого рейтингу
3. Кількість проведених консультацій науково-педагогічними працівниками клінічних кафедр, які здійснюють консультативну роботу	Дані введено згідно з матеріалами, поданими ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України у таблиці до п. 46 матеріалів, що подаються разом із показниками для визначення галузевого рейтингу
4. Кількість виданих методичних рекомендацій та інформаційних листів з грифом Українського центру наукової медичної інформації та патентно-ліцензійної роботи МОЗ України (на 100 посад ПВС)	Дані введено згідно з матеріалами, поданими ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України у таблиці до п. 47 матеріалів, що подаються разом із показниками для визначення галузевого рейтингу
5. Кількість викладачів закладу, які працюють позаштатними спеціалістами МОЗ України, Міністерства охорони здоров'я АР Крим та структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, на 100 посад ПВС	Дані введено згідно з матеріалами, поданими ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України у таблиці до п. 48 матеріалів, що подаються разом із показниками для визначення галузевого рейтингу
6. Кількість нововведень з лікувально-діагностичної та профілактичної роботи, включених до Галузевого реєстру нововведень МОЗ України на 100 посад ПВС	Дані введено згідно з матеріалами, поданими ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України у таблиці до п. 49 до матеріалів, що подаються разом із показниками для визначення галузевого рейтингу
Матеріально-технічне забезпечення	
1. Кількість навчальних місць у навчально-тренінгових центрах або відповідних підрозділах ВНЗ МОЗ України на 100 осіб, які навчаються	Дані введено згідно з матеріалами, поданими ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України у таблиці до п. 51 матеріалів, що подаються разом із показниками для визначення галузевого рейтингу
2. Забезпеченість гуртожитками іногородніх суб'єктів навчання на 100 іногородніх осіб, які навчаються у ВНЗ МОЗ України	Дані введено згідно з матеріалами, поданими ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України у таблиці до п. 52 матеріалів, що подаються разом із показниками для визначення галузевого рейтингу

Продовження табл. 2

1	2
3. Забезпеченість комп'ютерами, що використовуються у навчальному процесі, підключеними до мережі Інтернет, на 100 осіб, які навчаються у ВНЗ МОЗ України	Дані введено згідно з матеріалами, поданими ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України у таблиці до п. 53 матеріалів, що подаються разом із показниками для визначення галузевого рейтингу
4. Забезпеченість місцями колективного використання електронних інформаційних ресурсів (електронні читальні зали з вільним безпроводним інтернет-доступом) на 100 осіб, які навчаються у ВНЗ МОЗ України	Дані введено згідно з матеріалами, поданими ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України у таблиці до п. 54 матеріалів, що подаються разом із показниками для визначення галузевого рейтингу
5. Відсоток забезпечення сучасними підручниками (виданими за останні 5 років) на 1 суб'єкта навчання	Інформація введена відповідно до даних, наданих ЦМК МОЗ, щодо забезпеченості підручниками студентів ВНЗ МОЗ України станом на 01.09.2013 р. (на підставі поданих звітів ВНЗ МОЗ України до ЦМК МОЗ України)
Фінансова і господарська діяльність	
1. Надходження коштів за спеціальним фондом, одержаних від плати за послуги на 100 посад ПВС	Дані введено згідно з матеріалами, поданими ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України у таблиці до п. 57 (у розрізі джерел надходження коштів) матеріалів, що подаються разом із показниками для визначення галузевого рейтингу
2. Уведено у дію нових / відремонтованих / реконструйованих площ навчальних, господарських (у т. ч. гуртожитки) та наукових приміщень (кв. м) на 100 осіб, які навчаються	Дані введено згідно з матеріалами, поданими ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України у таблиці до п. 58, п. 59 матеріалів, що подаються разом із показниками для визначення галузевого рейтингу
3. Сума надходжень, отриманих у якості грантів на 100 посад ПВС	Дані введено згідно з матеріалами, поданими ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України у таблиці до п. 60, п. 61 матеріалів, що подаються разом із показниками для визначення галузевого рейтингу
4. Сума коштів, витрачених на придбання навчального, наукового та лікувально-діагностичного обладнання, на 100 посад ПВС	Дані введено згідно з матеріалами, поданими ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України у таблиці до п. 62 матеріалів, що подаються разом із показниками для визначення галузевого рейтингу
5. Сума надходжень за спеціальним фондом, отриманих за проведення наукових досліджень, які пройшли державну реєстрацію в установленому порядку, на 1 посаду ПВС	Дані введено згідно з матеріалами, поданими ВНЗ та закладами післядипломної освіти МОЗ України у таблиці до п. 63 матеріалів, що подаються разом із показниками для визначення галузевого рейтингу

Висновок. Узагальнюючи вищевикладене, можна стверджувати, що апробована система галузевого рейтингового оцінювання діяльності ВНЗ дає можливість здійснювати порівняння позиціонування ВНЗ

на галузевому рівні з досягненнями інших ВНЗ по кожному з основних показників діяльності. Як і будь-яка система рейтингового оцінювання діяльності ВНЗ, вона не є абсолютною та довершеною і потребує уточнення та вдосконалення.

Література

1. Галузевий моніторинг діяльності вищих навчальних закладів IV рівня акредитації, закладів післядипломної освіти МОЗ України за основними показниками діяльності у 2013 календарному році. Статистичний довідник. – К.: ДОО “Центр тестування”, 2014. – 38 с.

2. Методичні рекомендації щодо комплексної оцінки діяльності вищих навчальних закладів IV рівня акредитації, закладів післядипломної освіти МОЗ України за показни-

ками для визначення галузевого рейтингу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://testcentr.org.ua/index.php/news/56-s-news/142-rating.html>

3. Про рейтингове оцінювання діяльності вищих навчальних закладів IV рівня акредитації та закладів післядипломної освіти МОЗ України: наказ МОЗ України № 1000 від 22.11.2013 р.

Отримано 08.04.14